

A. 1234/111.

Régi nyomtatványok, Opouice-Zay.
/317.18.3./

1317.117 (R. 9)
575/3

Kisded Gyermeknek való
CATECHISMVS,

Az az:
Rövid Kérdések és Felele-
tek által való

TANITAS;

A' Keresztyéni Hítnék fő
Agazatiról.

Melly irattatott
SIDERIUS JANOS
által.

*Most pedig újabbán e' szép formában
ki. bocsátott.*

LÖTSEN,

SAMUEL BREWER által

Anno, 1672.

Régi nyomtatványok, oponce-28y.
/317.18.3./

2. Tim. 3. v. 15.

Kitsinységedtől-fogván a' Szent Irás
rudgyad, a' melly tégedet böl-
tsé tehet az idvőségnek dolgá-
ban, a' Christus Jესusban való
hit által.

PRÆFATIO.

A' Keresztyén Olvasoknak minden
jót kíván Istentől, S I D E R I U S

J A N O S Tartzali
Prædikátor.

Mivel-hogy e' világra való teremtsünknek ki-
váltképpen-való vége és célja az igaz Isteni
ismeret, és annak a' meg-ismérl Istennek
szentes nevének dicséreti és tisztelgeti: szükség
minden Keresztyén embereknek az 8 Gyermekeket
mindgyártól kitsinységedtől-fogván, nagy szép Iste-
ni felelemben, és jó erköltsőkben nevelni, és a' Ke-
resztyéni hűnek fő Agazatira, méhelt az Ur Isten
szólására való erőt ad a' Kitsinyeknek, meg-taníta-
ni, és abban gyakorlani. E' végre rendeltetett volt
régente, hogy az Atyáknak és Anyáknak tanítások
mellé, a' Tanítóknak is oktatásjárulna, és minden
helyekben bizonyos órában. naponként tanítgat-
na, az hozzá a' gyermekek és ifjú népek fel-gyülekez-
nének. és rövid Kérdések és Feleletek által tanulná-
nak a' Hűnek ágairól: melly tanításnak formáját
nevezték volt a' régi Catechismusnak. Mint hogy
pediglen ez az jó szokás sok helyekben meg-szünt
volt, és az hol volt-is. nem mind egyenlő és egy for-
mán való Catechismust tanítottanak, hanem ki
edgyet s-k más, a' kinek mint tetszett. Ehez-képest
jobbnak itélők, hogy edgy bizonyos Catechismust ír-
nának. a' kit minden helyben itt a' mi Vár-megyénk-
ben, egy aránt tanítanák. hogy így, mikor. ha az
Prædikátornak edgy helyből más helyben való me-
nése lenne-is a' tanításnak módgyában ne lenne
42 sem-

Régi nyomtatványok, Oponice-Zay.
/317.18.3./

Semmi változás, és így a halgatók-ú nagyobb épü-
letek vehemének.

Noha pediglen a mi nyelvünkön sok jámbor ú-
dós és bölcs embereknek olly igen szép irások és hasz-
nos Catechismuszok vagyon, hogy akár ki sem írhat
mostan-ú jobb-ú azoknál: De mind-az-által, min-
hogy azok bű beszéddel irattának, hogy nem mint a
gyermeki elme meg-foghatná és meg-tanulhatná,
ehéz-képest kényszerítettünk valami olly rövid
Compendiumot írni, kivél előben úrat nyujtának
efféle mélyeb irásoknak meg-értesére. Kérjük azért
a Keresztényeket, hogy a mit mi jó szándékból tse-
lekedtünk, ők-is más végre ne magyarázzák. mert
mi ebben semmit egyebet nem kerestünk, hanem
csak az Isten tisztességét, és az híveknek épülésüket!
his engedjyen Isten Szent Fiát, Amen.

KER.

K E R D E S.

Keresztén vagy-e?

FELELET.

Keresztén vagyok.

Honnan mondatol Kereszténynek?

A' Christustól, a' kinek én a' Ke-
reszttségben olly fogadást töttem,
hogy csak őtet egyedül akarom
ismerni szabadító Királyomnak,
Isten akaratyára vezérő Profé-
támnak, és olly Papomnak, a' ki
nem tulkoknak, bárányoknak
vérével, hanem az ő saját vérével
áldozott én éretem.

Mitoda tehát a' Keresz-
tén ember?

Olly személy, ki igaz hitnek ál-
tala, csak az edgy Christus érde-
méből vája bűnének botsánat-
tyát, és tehetsége szerint minden-
ben Istennek tisztességére, és fele-
baráttyanak hasznára igyekezik.

Mitoda leg fő gondolja és tiszte-
i a' világon a' Keresztén embernek?

Hogy az ő teremő és meg váltó
Istenét meg ismérje, és őtet min-
denek-

A7

denek-

denek felett bősüllye, és tisztellye,
Deut. 6. *Miképpen kell az Istent ismérni*

és tisztelni?

Ugy a' mint magát a' szent írás-
Esa. 8. Luc. 16. Mat. 15. ban meg-jelentette, és a' mint ő
maga kívánja.

Mitoda tehát az Isten?

Az Isten örökké való Lélek,
Job. 4. véghetetlen, jó, igaz, szent, irgal-
mas, mindenható, és szabad aka-
Ps. 115. ratu, mindeneknek teremője, és
Esa. 43. gondgya viselője, a' ki állattya-
ban, avagy Isteni természetiben
edgy, de személyében három,
Atya, Fiu, és szent Lélek.

Hány az Isten?

Tsak edgy, es nem több egynél,
az mint a' Moyses ötödik Köny-
vének hatodik részében meg-va-
Deut. 6. gyon írva; Hald-meg Izrael, a' te
Urad Istened egy Jehova Isten.

*Miért tehát bogy három neve;
zánk, Atyát, Fiut és Szent
Lelket?*

Ezzel mi három Istent nem val-
sunk, hanem tsak azt akarjuk a' Sz.
Írással edgyütt jelenteni, hogy az
egy Istenségben olly három személy
va-

vagyon, a' ki egymástól kiválkép-
pen való tulajdonságokkal meg-
választatik. Mert azon egy Isten-
ségben néhol Atyáról vagyon em-
lekezet, néhol ismét Fiuról, és Sz.
Lélekről. Azért a' ki Atya, nem le-
het az Fiu, sem pedig a' Fiu nem
mondathatik Atyának, így a' Sz.
Lélek is meg-választatik attól a'
kinek lelkének mondatik.

*Bizonyítsd meg hogy három személy
légyen az Istenségben?*

I. Először meg-bizonyittatik
nyilván való írásból: Mert azt mód
gya a' Sz. János első levelének ötö-
dik részében: Hog' hárman vadnak
a' kik az égből bizonyoságot téz-
nek, az Atya, az Ige, és a' Sz. Lélek.
r. Job. 5.
Job. 10.
1 Cor. 13
Esa. 53.

II. A' Kereszttségnek formájá-
ból: Mert a' Christus azt paran-
tsollya a' Tanítványoknak, hogy
kereszteljenek Atyának, Fiu, Mat. 28
nak, és szent Léleknek nevében.

III. Meg-erősítettett látható
jelenés által is: Mert a' Christus
keresztsegekor az Atya Isten az ég
ből szól, a' Fiu az Jordán vizében
keresztelkedik, a' szent Lélek Ga-
Mat. 3.
lamb

lamb képébe reá száll a' Christusra.

IV. Az Apostoli Credo-is erre tanít, az holott egyenlő-képpen mondgyuk, hogy hiszünk az Atyában, az Jesus Christusban, és a' Szent Lélekben.

Mitoda az Apostoli Credo?

A' mi hitünknek ágazattya, mely-bé a' Keresztyéni vallás mind az Isten felől, s' mind pedig a' mi idvőségünk felől az Apostolok írásából rövid sumában bé foglaltatott.

Mondhatza el:

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, menynek és földnek teremtetőjében. Es Jesus Christusban, ő edgyetlen, egy szülött Fiában, mi Urunkban, ki fogottaték Sz. Lélektől, születék izűz Máriától, szent vede Pontius Pilátusnak alatta, meg-feszítették, meg-hala, eltemetteték, szálla poklokra, harmad napon halottaiból fel-támada, mennemnyekben, űl a' mindenható Atya Istennek jobján, onnan leszen el-ővendő ítélni eleveneket és holtakat. Hiszek Sz. Lélekben, hiszem a' közönséges keresztyén

Anyá-

Anyaszentedgyházat, Szenteknek edgyességét, bűneinknek bocsánattát, testünknek fel-támadását, és az örök életet, Amen.

Hány része vagyon a' Credonak?

Négy: Mert az első része tanít a' teremtető Atyának személyéről. A' második a' meg-váltó Fiuról. A' harmadik a' meg-szentelő Lélekről. A' negyedik az Anyaszentedgyházról, és abban lévő hiveknek boldogságokról.

Mitoda hát az Atya?

Az Istenségben első izemély, ki az ő Fiát örök időktől fogva, ^{Psal. 2.} szülte az ő állattyaiból, és bizon- ^{Job. 1.} nyos időben e' világra bocsátotta ^{Gal. 4.} az emberi testnek fel-vételére, és a' mi váltságunkra.

Miért mondatik Atyának?

I. Először, a' Christusra képest, a' ki ő neki természet- ^{Job. 1.} rént való Fia.

II. Mi reánk képest, mert immár minket-is fiaiva fogadott ^{Rom. 8.} a' Christus által.

Mitoda a' Fia?

Az Istenségben második izemély, ^{Job. 1.}

A

u

Régi nyomtatványok, Opince-Zay.
/317.18.3./

Mich. 5. ki az Atyának állattyaiból öröktől
1 Tim. 2. fogván született, és a' ki az Isten-
között és mi' öszöztünk, Közben
járóvá rendeltvén, az időnek
tellyes voltában emberi testet
vőtt fel az Szűznek méhéből,
hogy az ő engesztelő áldozattya-
val minket meg-válthatna.

*Bizonyítsd meg hogy Isten lé-
gyen a' Fiú?*

Esa. 9. Az Esaiás kilentzedik részében,
erős Istennek, és örökké-valóság-
nak Atyának mongya. A' Jeremiás
Jer. 23. huszon harmadik részében Jeho-
vának, mi igazságunknak, és a' Sz.
Rom. 9. Pál örökké áldádó Istennek nevezi.

Mitsoda a' Sz. Lélek?

Job. 15. Az Istenségbe harmadik személy
Gal. 4. az ki egyenlő-képpen származik
Job. 16. az Atyától és a' Fiutól, és a' ki által
Eph. 4. az hitek meg-szentelteknek, és az
örök életre el-petséltetnek.

*Bizonyítsd meg hogy Isten legyen
a' Szent Lélek?*

Mát. 28. Először meg-bizonyítatik a' Ke-
reszttségnek formájából. Mert szin-
tén úgy keresztkedünk a' Szent
Leleknek is nevébe, mint szintén
az

az Atyának és Fiúnak nevében.

II. A' Sz. Irásnak nyilván való
bizonságából, mert azt mondgya a'
Sz Péter Ananiásnak: Miért ha- *Act. 28.*
zudál a' Sz. Lélek ellen, mi nem-
embernek, hané Istennek hazudál,
A' Sz. Pál-is azt mondgya, hogy *1. Cor. 3.*
mi Istennek templomi vagyunk, *6.*
mert a' Sz. Lélek lakozik bennünk.

III. Mert Istenhez ihendő *Gen. 1.*
dolgozat tselekeszik, és terem. *Psal. 3.*
tőnek mondatik. *Joh. 26.*
33.

*Elégé az idősiégre, hogy én tudom
hogy egy az Isten állattyaiban.
de személyében három?*

Nem elég: hané egyszer s' mind
azt, is kell tudnod, minémű akarat-
tal legyen té hozzád ez az igaz I-
sten, kiről egy summában önnön
maga azt mondgya a' Christus. Ugy *Job. 1.*
szereté az Isten világot, hogy az ő
edgyetlen edgy szülött Fiát érte
adná, hogy minden valaki őtet lát. *Job. 6.*
tya, és hiszen ő benne, el ne vesz-
szen, hanem örök élete legyen:

Honnan érthetem én azt meg?

A' Szent Irásból

Mitsoda a' Szent Irás?

A. 6

Az

Az Istennek szájából származott
1. Pet. 1. Ige, melyet a' Proféták, Aposto-
2. Tim. 3. lok és Evangelisták által a' mi ta-
Mat. 15. nulságunkra, és vigasztalásunkra
meg-irattatott.

*Miért mondatik Szentnek
az Írás?*

Először eredetire képest, mert
szent Istenől származott.

I I. Mert szent emberektől i-
rattatott.

III. Mert szent dologra tanít.

IV. Mert az embereket is
szentekké téfzi.

*Meg-vadnak é mindenk irattat-
ván a' Sz. Írásban?*

Valamik a' mi időflegünkre
2. Tim. 3. szükségesek voltanak mindenk
Joh. 20. elégséges-képpen meg-irattatta-
Mat. 15. nak, nem szükség azért azt sem.
mi emberi találmányokkal to-
dozni, foldozni.

*Hány része vagyon a' Szent
Írásnak?*

Kettő, a' Törvény, és az Evan-
gelium.

Mitsoda a' Törvény?

Lev. 18. Az Istennek igaságos ítéletiből
szár-

származott tudomány, mely életet Gal. 3.
ígér, hogy ha bé-tölthetjük, de ha
által hágnak, kárhózzal fenyeget.

Bé-tölheti é ember a' Törvényt?

Önnön maga erejéből soha senki
nem, de a' Christus bé-tölte mi Gal. 8.
érettünk, mert ő azért bortsáta ma
Mat. 5. gát a' Törvény alá, a' mint Sz. Pál
tanít, hog' minket kik a' Törvének Gal. 4.
álka alatt valánk meg szabadítana.

*Mitsoda borsza vagyon telár
immár a' Törvények?*

Először, Mert az által ismérhet- Rom. 3.
tyúk meg a' bünt mitsoda legyen.

II. A' mi erőtlenségünket,
meg-mutatván, ugy-mint kézen Gal. 8.
fogva vezérel és igazgat minket,
a' Christushoz.

III. Hogy légye minékünk mint
edgy tükörünk, a' mihez-képest Ex. 25.
tudgyuk jó móddal rendelni a' mi
életünket, a' mint a' Tiz parantso-
lat igen szépen előnkben adgya.

Mitsoda a' Tiz parantsolat?

Az Istennek két kő táblára irat-
tatot Törvénye, kit Mojsés által a'
Synai hegyen ki-ada, a' mellyben
parantsollja az jót, és meg-tiltya a'
gonoszt.

Hány

Az Istennek szájából származott
1.Pet.1. Ige, melyet a' Proféták, Aposto-
2.Tim.3. lok és Evangelisták által a' mi ta-
Mat.15. nulságunkra, és vigasztalásunkra
meg-irattatott.

*Miért mondatik Szentnek
az Írás?*

Először eredetire képest, mert
szent Istenől származott.

II. Mert szent emberektől i-
rattatott.

III. Mert szent dologra tanít.

IV. Mert az embereket is
szentekké teszi.

*Megvadász-e mindenek irattat-
vása a' Sz. Írásban?*

Valamik a' mi időselegünkre
1.Tim.3. szükségesek voltak mindenek
Job.20. elégséges-képpen meg-irattatta-
Mat.15. nak, nem szükség azért azt sem.
mi emberi találmányokkal to-
dozni, foldozni.

*Hány része van a' Szent
Írásnak?*

Kettő, a' Törvény, és az Evan-
gelium.

Mitsoda a' Törvény?

Lev.18. Az Istennek igazságos ítéletiből
szár-

származott tudomány, mely életet Gal.3.
ígér, hogy ha be-tölthetjük, de ha
által hágnak, kárhozattal fenyeget.

Bé-tölhet-e ember a' Törvényt?

Önnön maga erejéből soha senki
nem, de a' Christus bé-töltötte mi Gal.3.
érettünk, mert ő azért bocsátta ma-
Matt.5. gát a' Törvény alá, a' mint Sz. Pál
tanít, hog' minket kik a' Törvének Gal.4.
átka alatt valánk meg szabadítana.

*Mitsoda haszna van a' törvénynek
immár a' Törvénynek?*

Először; Mert az által ismérhet-
Rom.3. tyük meg a' bűnt mitsoda legyen.

II. A' mi erőtlenségünket,
Gal.8. meg-mutatván, úgy-mint kézen-
fogva vezérel és igazgat minket
a' Christushoz.

III. Hogy légye minékünk mint
Ex.24. edgy tükörünk, a' mihez-képest
tudgyuk jó móddal rendelni a' mi
életünket, a' mint a' Tíz parantsol-
lat igen szépen előnkben adgya.

Mitsoda a' Tíz parantsolat?

Az Istennek két kő táblára irat-
tatott Törvénye, kit Mojsés által a'
Synai hegyen ki-ada, a' mellyben
parantsollja az jót, és meg-tiltja a'
gonoszt.

Hány

Hány parantsolat vagyon az első Táblán?

Négy. Kinek a' sumája ez igék:
Mat. 22. ben foglaltatik-bé: Szeressed a' te
Uradat Istenedet tellyes szivedből,
minden erődből és tehetségedből,
Mat. 4. és tsakegyedül ő néki szolgálj.

Hány parantsolat vagyon a' második Táblán?

Hat. Kinek rövideden való
Lev. 19. sumája ez: Szeressed felebará-
Mat. 22. todat mint tennén magadat, és
Mat. 7. valamit magadnak nem kívánsz,
mással se tselekedgyed.

Hol vagyon megírva a' Tíz parantsolat?

Az Moyses második könyvé-
nek huszadik részében.

Mondhatza el?

Ex. 20. I. Hald-meg Izrael: En va-
gyok az Jehova a' te Istened, ki,
ki-hoztalak tégedet Egyiptom-
nak földéből, a' szolgálatnak há-
zából, Idegen Istened ne legyenek
tenéked én előttem.

II. Ne tsinály magadnak fara-
gott képet, és semmiféle hasonla-
tolságot azokhoz, kik oda fel az
égben

égbé vannak, vagy az ég alatt a' föld-
dön, vagy a' föld alatt a' vizekben,
ne imádgjad és ne tisztellyed azo-
kat: Mert én vagyok a' Jehova a' te
Istened, erős bőszerű álló Isten, ki
meg-látogató az Atyáknak álnok-
ságokat a' fiakban, harmad és ne-
gyed iziglé azokban, kik engemet
gyűlölnék: és irgalmaságot tse-
lekeszem ezer iziglen azokkal.
Kik engemet szeretnek, és az én
parantsolatimat meg-tartják.

III. A' te Uradnak Istenednek
Nevét héában fel ne vegyed: Mert
az Ur nem hadgya büntetetlen va-
laki az ő Nevét héába vészi fel.

IV. Heg-emlekezzél a' Szom-
batnák napjáról, hog' meg szentel-
lyed azt: hat napō munkalkodgyál
és minden dolgaidat el-szerezzed,
de az heredik nap az Jehovának az
te Istenednek Szombattya: ne mi-
vel azon a' napon semmit, se ten-
nen magad, se a' te fiad: se a' te leá-
nyod. se szolgád, se szolgálód. se
barmod: se selléred, a' ki a' te kapu-
don belől vagyon. Mert hat nap te-
remté az Jehova az eget, a' földet,
és

és a tengert, minden benne való állatokkal egyetemben, és az herce-
diken meg-nyugovék, annak-
láért meg-áldá az Jehovah az
Szombatot és meg-szentelé őtet.

V. Tiszteljed Atyádat és Anyádat, hogy hosszú életű légy a földön, mellyet az Jehova a te Istened ad tenéked.

VI. Ne öli.

VII. Ne paráználkodgyál.

VIII. Ne orozz.

IX. Ne szólly a te felebarátod ellen hamis tanú bizonysgot.

X. Ne kívánnya a te felebarátodnak házát, se feleségét, se szolgáját, se szolgáló leányát, se ökrét, se szamarát, és semminémű marháját, a mi felebarátodé.

*Ertem immár a Törvényt, mond-
mag azt a mitsoda az Evange-
gelium.*

Tit. 2. Az Istennek kegyelme és velünk
Rom. 1. meg-békélése felől való örven-
des izenet, melyben az Ur Isten biz-
tat minket hogy bűnünk miat két-
Mat. 8. ségben ne elsűnk, mert immár ő mi-
nénkünk a Christusban kegyelmes
Atyánk, és bűnünket meg-botsát-

ván minden javaiban részesíteni a-
kar a Christusba való igaz hit által.

Mitsoda az igaz Hit?

Az Isten igiretiben és fogadásá-
ba való tökéletes bizodalom, mel-
lyel el-hiszi a Keresztény ember.

azt minden kétség nélkül, hogy az
Isten az ő ígéreti szerint ő neki
mindé bűnét meg-botsátja, és az
örök életet meg-adja a Chri-
stus kedvéért, ki minékünk lőtt,
igazságunk, váltságunk, és Isten
előtt való meg-igazolásunk.

*Mitsoda a mi Isten előtt való meg-
igazolásunk?*

A Christus érdemének és igazsá-
gának minékünk hit által való tu-
lajdonítása, hogy mi az által a bűn-
nek terhétől és a kárhozattól szin-
tén egy meg szab dultunk, mint
ha tulajdon mi magunk tseleked-
tük volna mind azokat, valamiket
a Christus tselekedett mi érettünk.

*Miképpen tehetjük ezt
miénk?*

Tsak az egy Christus érdemében
való igaz hit által. Mert mind ezek
Isté kegyelméből vadnak, nem az
mi

Régi nyomtatványok, Opontice-Zag.
/317.18.3./

mi érdemünkből vagy jó tselekedetünkből.

Nem ádvezülketünk é hát a' jó tselekedet által?

Nem. Mert a' mi tselekedetünk a' jónak még csak nevét sem érdemli. holott minden mi igazságunk hasonló az undok vérben ferteztetett ruhához, és nintsen sohul edgvetlen-edgy igaz is az ki jó tselekedne, a' mint az Irás szól.

Esa. 64.
Esa. 65.
Rom. 3.

Hát ugyan nem szükség jó tselekedni?

Igen is szükség, de nem azért, hogy abból valami érdemet várnál, avagy az ákal akarnál idvőzülni, mert arra nem elégséges.

Hát miért?

I. Mert Isten parantsollja, és ditsirtetik belőle.

II. Mert szent életre nem feretelmességre teremtetünk.

III. Mert a' Hit annélkül semmi és holt állat,

IV. Hogy egyebeknek jó példát adgyunk. Még ellenséginkől is se szidalmaztatlunk, és az Szent Leiket bennünk meg szomorítván

az Istennek haragját fejünkre ne vonnyuk.

Deut. 28
Esa. 1.

Hogy ha azért nem a' mi tselekedetünkből hanem csak a' Christus érdeméből vagy az idvőség, miképpen kell énnékem ismérnem a' Christust?

Ugy, hogy személyében hidgyük és ilmérjük őtet lenni igaz Istennek és igaz embernek edgyízer-smind, és hogy tiszti szerént ő legyen minékünk olly Közben-járónk, a' ki a' mi idvőségünket kökellestessen helyére állatta, és az Menyországnak be-zárlatott kapuját meg nyitotta.

Miért kellett a' Közben-járónak Istennek és Embernek lenni egyízer s' mind?

Azért, hogy így mind a' kettőnek természetéhez fűvén, a' békeséget véghez vihetné, az Istennek tanátsát értené, és Isteni hatalmával minden ellenséginket meg-győzhethné: Embersége szerint penig a' mi bűneinkért szenvedhetne, és nyomoruságinkat meg-köstolván, tudna rajtunk könyörölni.

Hebr. 2.
Hebr. 4.
Hebr. 5.

Mi-

Mitoda a' Christushoz tartozni?

Hogy az ő edgyfzer való halálának és vére hullásának jó illatú áldozatyaival az Istennek haragját meg- engesztelje, és az Adámban mitőlünk el- vesztett jókat újjobban helyére állassa, a' mint ezt a' Sacramentumok igen szépen előnkben adgyák.

*Matt. 2.
2. Joh. 9.
1. Pet. 3.
Rom. 5.*

Mitoda kézik a' Sacramentumok?

Az Istennek igéreti mellé adartatott külső és látható szent jegyek, mellyekkel úgy mint függő petysekkel szokta Isten meg erősíteni az ő igéretit és fogadalit.

*Hány Sacramentum vagyon ilyen az Új Testamen-
somban?*

Tsak kettő: A' Kereszttség, mely által újonnan születtetünk, és be- számláztatuk az Istennek háza népe közzé, és az Urnak vég Vatsorája, a' melly által élünk és tápláltatunk naponként az Istennek házában.

Mitoda a' Kereszttség?

Christus Jesustól szerzett Sacramentum avagy Sz. jegy, melly

léfzen vízzel való mosogatás által, Atyának, Fiának, és Sz. Lélek- nek nevében, az mi újonnan való születésünknek és bűnünk borsá- nattyának bizonyására, és hogy a' Pogányoktól a' Kereszttyének ezzel meg- választassanak.

*Miért mondod Sacramentom-
nak a' Keresztseget?*

A' frigy kötésre képest, a' melly léfzen a' Kereszttségben, mert a' Deá- kok Sacramentumnak hívják azt az esküvéstnek formáját, az kivel a' Vitézek az ő Uroknak Zászlójok és hűségek alá eskűznek.

*Mit fogad Isten a' kicsiny Gyerme-
nek a' Kereszttségben?*

Azt, hogy ő neki mindenekben kegyelmes Attya léfzen, bűnét meg- bocsátja, és minden javai- ban a' Christus által részese teszi.

*Mit fogad a' Gyermeke az
Istennek?*

Azt fogadja, hogy soha más I- stent az kívül ismérni nem akar, ha nem a' kinek nevében meg keresz- telkedett, annak az ő zászlója alatt hiven akar vívőzködni, és hűségben végig meg maradni.

Mi

Miből áll a Kereszttség?

Vizből, a' mint szemünkkel látjuk, mert minden Sacramentomban kettőnek kell lenni, külső látható jegynek, és belső láthatatlan dolognak. a' kit a' külső jegy példáz

Mit példáz a' Kereszttségben való víz:

Joh. 1. 11. 5.

A' Christus Jესusnak Vérét, és annak drága hasznát, hogy csak a' mosogatott-meg minket minden bűneinkből, mint szintén a' víz a' külső szennyet el-mossa, és a' rutat széppé téli.

Miért kell Atyának, Fiúnak, és Sz. Léleknek nevében keresztelkednünk?

Azért, hogy ebből meg-érttük az mi id. összefűgünknek rendit és módgyát, hogy minket az Atya

Tit. 3.

Isten az ő Fiáért vélsen csak kegyelmében, és az ő szent Lelkével szül újonnan az örök életre.

Misoda végi és haszna vagyon a' Kereszttségnek?

Először, ezzel meg-választatunk a' pogányoktól, kik a' Christusnak ismereti kívül vadnak, és semmit

nem

nem tudnak id. összegek felől.

II. Bizonyosá télsen az mi újonnan való születésünk felől.

III. Biztat minket az Istennek kegyelme, és bűnünknek bocsá-nattya felől, hogy a' melly bizony-nal látjuk, hogy a' víz fejűnkre töltetik, szintén olyan bizony-nal el-hidgyük, hogy a' Christus kedvéért minden bűnünk minékünk meg-bocsáttatott.

Matt. 3.

Joh. 1. 11.

Joh. 1. 4.

IV. Meg-mutattya a' mi állapotunkat, mitsodák voltunk e'nek előtte, mostan mitsodák vagyunk, és jövőendőben mitsodák leszünk.

Miképpen?

Mert először előnkben adgya, hogy mi az elébbi szentségben, ki. *Rom. 1.* ben Isten teremtet volt, meg nem maradtunk. hanem a' bűnnek sá-rában keveredtünk, és igen szű-kölködünk az újonnan való szü-letésnek főrödője nélkül.

II. Azt jelenti-meg, kinél talál-lyuk-meg mi ezt az id. összegek fer-dőt, tudni-illik; csak az edgy Jესus Christusnál, a' ki az ő vérevel mo-sogatott-meg minket minden bű-neinkből.

III.

III. Előnkben adgya mely igen
2. Pet. 2. nagybá állyon a' Christushnak a' mi
idvősségünk, az ki nem arannyal
sem ezüsttel, hanem az ő drágála-
tos vérével váltott meg minket.

IV. Emlékeztet a' mitisztunkra
2. Pet. 2. és hivatalunkra, hog' mind a' Chri-
stus jó voltát meg. bősüllyük, s
mind pengi mi magunkat. ha-
immár meg. feresztettek, és tisztá-
inget adtak reánk, ne térjünk
viszta a' fertőre és okádásra, a'
mint szent Peter szól.

*Ertem immár a' Keresztiséget.
mond meg ezt. is micsoda az
U' Vatsorája?*

Christus Jeshuol szereztetett Sa-
cramentom avagy szent Jegy,
mellyben a' Kenyér és a' Bor a'
2. Cor. 11 Christus testének és vérének vé-
1. Tim. 4. lünk való közlésének bizonyoságá-
May. 14. ra ugy osztogatatik, hogy valaki
Luc. 22. telti szájával élzi azt a' Kenyert,
és iszta azt a' Bort, ugyan azon
ember egyszer s' mind igaz hitnek
általa végé a' Christushnak testét
és vért, bűnének bocsánattyára,
és hitinek erősítésére.

Miért

*Miért nevezetik Vatsor-
ának?*

Mert a' Christus estve későn 1. Cor. 11
vatsorának idején szerzte.

*Hány dolog kívántatik az U'
Vatsorájához?*

Négy: Az mint a' Christushnak
szerzéséből eszünkben vehettyük.

Mellyek azok?

I. Először, a' külső éltető álla-
tok, a' kenyér és a' bor.

II. A' Christus teste és vére.

III. Az Istennek ígéje.

IV. A' külső tselekeder, avagy
az osztogatásban való ceremonia.

*Mire való a' kenyér és
a' bor.*

Hogy a' külső és látható álla-
toknak természetekben előnkben
adattasék a' Christus testének és
vérenek haszna.

Mi módon?

Ugy, hogy miképpen a' mite-
stünknek táplálására nintsen fo-
semmi jobb eledel a' kenyérnél és
bornál: Igy el-hidgyuk bizonynal,
hogy csak a' Christus teste és vére, Job. 6.
az, a' ki által a' mi lelkünk táplál.

B tatik

26
tatik és meg-tartatik az örök életre.

*Miért mondgya a' Christus
a' kenyeret ő testé-
nek?*

Tisztire és jegyzésére képest:
2 Cor. 11 Mert a' kenyér az igének általa
rendelretik arra, hogy Christus
teste legyen. De nem valami el-
változás avagy el tűnés képpen,
hinem látható bizonyság tétellel.

*Miért nevezi a' Pohár Új Te-
stamonomnak az ő vérében?*

Mert a' Pohárban lévő bor bi-
zonyysága az Isten idvőztető ke-
gyelmének, és a' Christus vére ki-
ontásának a' mi bűneinknek bo-
rsáttatására.

*Jelen vagyon-e hát a' Christus
teste a' Vátsorá-
ban?*

Min. 28 Igen-is jelen vagyon az ő igaz
ígéreti és fogadása Izerint, az mi
hitünknek. de nem az ostyában,
avagy a' kenyérben. sem nem a'
kenyér alatt, hogy azt valaki fog-
gal vehetné: hanem hittel fog-
hat.

hattyuk meg noha a' meny or-
szágban vagyon, mert az hitnek
olly hoszfű keze és nagy ereje
vagyon, hogy a' tavoly es remen- Heb. 19.
ség alatt való dolgokat-is, a' mint
szent Pál szól, jelen valókká tészi,
és magához kaptsolja.

*Holott vagyon hát mostan a'
Christus teste?*

Az égben, mert ott kell ő néki
lenni, azt mondgya szent Péter, Act. 5.
mind világ végezetiglen, és on-
nan jó el, nem előbb henem az
utolsó napon, itélni eleveneket és
holokat, a' mint a' Credoban
vallyuk.

*Hogy ha a' Christus teste mostan
az égben vagyon, és itt e' földön
nintsen, tehát az Úr Vátsorá-
jában csak kenyerei és
bort vésznek-e
mi?*

Nem tsak kenyeret és bort,
hanem edgyfzer-s' mind a' Chri-
stus testét és vérét-is vészszük. 1 Cor. 10
mint hogy az eddel két fele, kül-
ső és belső, avagy testi és lelki, így
az ételnek-is módgya két-fele:

B 2 Mert

Régi nyomtatványok, Opouice-Zag.
/317.18.3./

^{Pbt. 3.}
^{Gal. 2.} Mert a' külső eledelt a' kenyeret
és bort testi szájunkal veszfűk,
és meg-is eszfűk és iszfűk: de
a' Christus testét és vérét, az ki
lelki eledel, ismét lelki szájunkal,
az az, igaz hitünkkel vehettyük, a'
ki mind az égig fel. hat.

^{1 Cor. 11} *Miért mondgya hát a' szent Pál,
hogy a' Pohár a' Christus vérének
és a' Kenyér az ő testének
velünk való köz-
lése?*

Hogy meg-értsük, minémű
nagy szövetség vagyon a' külső
jegy között, és az jegyzendő do-
log között; Es hogy az Ur Va-
tsorájában nem tsak kenyeret és
bort veszfűk, hanem, edgyfzer-
s' mind a' Christus testét és vérét.
is veszfűk: mert a' kenyér és
bor nyilván való rzimere, és ugy.
mint záloga a' mi Christussal való
edgyesülésünknek, és igaz hit,
által a' Christusban való be oia-
tásunknak.

Ha

*Ha nem szól itt semmit a' Szent
Pál az hit dolgáról, hanem inkább
azt jelenti, hogy a' kenyérrel ed-
gyütt rágjuk a' Christus testét, és a'
borral edgyütt testi szájunkal
iszfűk az ő vé-
rét?*

Azt akarják bezzeg fokban ki-
hozni belőle, de nem lehet, mert
mindgyarást ilyen szörnyű do-
log követköznék belőle: Hogy
ha a' Christus testét és vérét szin-
tén ugy foggal rágnók és meg-
innók, mint a' kenyeret és a' bort:
Tehát mint szintén a' kenyér és
bor, minek-utánna meg-eszfűk
és iszfűk, tellyességgel mi testün-
ké és vérünké léfzen, így a' Chri-
stus teste és vére-is meg-emész-
tetven, mi testünké és vérünké
változnék, és így a' Christus teste,
és a' mi testünk tsak edgy test len-
ne, melly lehetetlen dolog. Az-
ért lelki eledel ez, nem testi, és
tsak az hit által lehet a' mi Chri-
stussal való edgyesülésünk.

B 3

Lám

Lám azt mondgya Christus a' Szent
Jánosnak hatodik részében, hogy
az ő teste valóságos étel, és az
ő vére valóságos
ital?

Mi is ugyan azont val'yuk,
hogy valóságos étel és ital, de nem
a' testnek, hanem a' léleknek. Mert
Joh. 6. ugyan ott azt mondgya a' Christus,
hogy a' test önnön magában sem-
mit nem használ, ha színte azt va-
laki fogával meg-rághatná is, ha-
nem a' Lélek az, a' ki minket az
örök életre meg-elevenít.

Az 'gének mitsoda használ va-
gyon az Ur Vatsorá-
jában?

Nem az, a' mint a' Pápisták tá-
nítanak, hogy annak ereje által az
kenyérnek és bornak természeti
el-valtoznék, és a' kenyér húsá,
avagy testé tünnek, és a' bor vérré,
hanem hogy az által a' kenyér és
1Cor. 11 a' bor meg-szenteltesék, az az,
szent dologra úgy rendeltetésük,
hogy abból végét és hasznát az Ur
Vatsorájának mindenk meg-
értsek,

értsek, mert ez immár nem ol-
yan mint az othon való közön-
séges kenyér és bor, hanem szent
és lelki dologra rendeltetett.

Mitsoda dolog kívántatik még-
is az Ur Vatsorájá-
hoz?

A' külső tselekedet, avagy az
osztogatásban való ceremónia.

Mellyik az a' Ceremónia?

Mint hogy az Ur Vatsorájában
két rend béli emberek vadnak, az
Tanítók kik osztogattyák, és to-
vábbá a' vévő személyek: így a'
ceremónia-is két-féle.

Mitsoda tiszták a' Taní-
tóknek?

Hogy a' kenyeret és a' bort, 1Cor. 11
kezekben vegyék, azt meg-szen-
tellyék, az az, az Isten igéjéből
bőtsületit, hasznát, és végét elő-
számlalják, meg-szegjék, és a'
vévőknek osztogatásák, hirdetvén
az Urnak hálalát.

Mit kell a' vévőknek tsele-
kedniük?

Először, meg kell magokat 1Cor. 11
próbálni.

II. El kell fogni a' kenyeret és a' bort.

III. Meg kell enni és inni.

IV. Az Urnak halálát nagy hála-adással kell emlegetni.

Miben áll a' meg-probálás?

Job. 3. Először: Az igaz Isteni ismeretben, és annak hozzánk való jó akarattjának értésében.

1 Cor. 11. II. Az Ur Vátszaja felől való igaz tudományban; ennek titkos ereje, működése, végi és hasznai felől való bizonyos értelemben.

1 Jac. 1. Rom. 3. Rom. 4. III. Az hitnek erősségében, hogy kétség nélkül el-hidgyuk azt, hogy olly igen nagy az Istennek irgalmatlansága, hogy ha mind e' világ bűnét meg-tselekedtük volna-is, a' Christusért mind megbocsátatik minékünk: Sőt ha csak két avagy három embernek tölt volna-is Isten ígéretet az id. vősség felől, de még annak-is mi volnánk-is az edgyike.

Mat. 3. IV. A' pœnitentia tartásban, minden tégéres vétkeknek el-távozt.

voztatásában, és Isten szerént 2. Cor. 6. való életben.

V. Az atya-fiui szeretetben 1 Cor. 10. hogy miképpen mindnyájan edgy Urnak afzraláról edgy kenyérből öttünk, és edgy pohárból ittunk minden személy való-gatás-nélkül: Így mindnyájan edgymás szeretők legyünk, minden haragnak és gyűlölségnek el-lene mondgyunk.

Miért kell kezünkben vennünk és meg-ennünk a' kenyeret és meg-innunk az bort?

Hogy ezzel mi bizonyoságot tegyünk, hogy mi nagy örömet és jó kedvel veszünk, sőt ugya két kézzel kapjuk a' Christus Jესusnak velünk való jó-téteményét, és ő vele ugy akarunk edgyesülni, hogy ő minékünk fejjünk, mi pedig ő néki tagjai vagyunk.

Miképpen kell a' Christus halálát emlegetni?

Nem csak nyelvünkkel, és nem csak edgy órában, hanem teljes

B 5

ele.

életünkben meg kell arról emle-
keznünk, és hálákat adnunk a'
Christusnak velünk való jó-téte-
ményéről, és magunkat teljese-
séggel a' Christusnak úgy aján-
lyuk, hogy minden istentelenség-
nek és ez világi gonosz kíván-
ságoknak ellene mondván, tsak ő
néki igyekezzük kedvét keresni,
és az ő akarattya szerint élni.

*Mi végre kell az Ur Vatsorá-
jával élni?*

Gen. 17. Először; A' Christusban törté-
Isten ígéretnének és kegyelmének
bizonyosságára.

1. Th. 1. II. A' Christus halálának emle-
1 Cor. 11 kezeltire.

III. Bűneinknek borsánattyá-
nak meg-petsétlésére.

1 Cor. 10 IV. A' Christussal való edgye-
sülésünknek erősségére.

V. Az atya-fiui szeretetnek bi-
zonyosságára.

Rom. 8 VI. Hitünknek erősségére az
Istennek hozzánk való jó akarat-
tya felől. Mert holott az ő Szent
Hír erejünk adta, kinél drágább
mer-

marhaja nem vőlt, vallyon s' mi-
tsoda lehetne immár olly dolog,
kit ő tőle könyörgésünk által meg
nem nyerhetnénk.

Mitsoda a' könyörgés?

Lelki és testi jóknak igaz hitből
való kérése Istentől a' Christus *Jac. 1.*
nevében, és az el-vőtt jókért való *Job. 16.*
hálá-adás.

Kinek kell könyörögni?

Tsak egyedül az Istennek, a' ki *Ex. 20.*
minden jóknak kút feje, és ki az *Deut. 6.*
ő tisztességét semmi teremtet-
Mat. 4. től nem közölheti.

*Miért kell tsak egyedül az
Istennek könyörö-
gni?*

Először, mert az igaz könyör- *Rom. 10*
gés az hittel edgyűvé kötötett, és *Ps. 145.*
a' kinek könyörgünk, hitünknek
és bizodalomunknak is kell abban
lenni, ki tsak az élő Istent illeti.

II. Mert tsak az Istentudgya és *J. b. 1.*
láttya egyedül minden helyben lé- *Ex. 12.*
vő könyörgéseknek szükségeket és
szíveket által látván, tsak sohajtá-
sokat is tudgya mit téssen.

B 6

III.

Régi nyomtatványok, Oporince-Zag.
/317.18.3./

Gm. 17. III. Mert csak ő egyedül a' mindenható, a' ki minden-felé el-
érkezik, és kinek mindenre elég-
sége vagyon.

Esa. 52. IV. Mert esküvéssel fogadta, **Jer. 17.** hogy az ő tisztességét és dicsiretét
máznak nem engedi, sőt átkozot-
nak mondgya, valaki teremtet-
állatban veti remétségét.

*Hány dolog kívántatik az igaz
könyörgéshez?
Hat, kivált képpen.*

Meltyek azok?

Job. 4. Először; Az igaz Isteni ismé-
Heb. 11. ret, hogy bizonyos legy benne,
és tudgyad ki legyen az, a' kinek
könyörgesz, és mitsoda akarattal
legyen hozzád.

Rom. 10. II. Az igaz hit, és az Isten igé-
Heb. 11. retiben való tökéletes bizoda-
Jac. 1. lom a' Christus kedvéjért, hogy
Matt. 11 semmit ne, kételkedgyél annak
Rom. 8. meg-nyerése felől, a' mit Istentől
kévániz.

Gen. 32. III. Az alázatosság és szívnek
Dan. 9. töredelmes volta, hogy magunk-
nak és a' mi érdemünknek semmit
ne

ne tulajdonítsunk, avagy abból
valamit ne várjunk.

Esa. 1. IV. Az jó lelki ismérret és szí-
vünknek tisztasága, hogy az Isten
eleiben tiszta kezet emellyünk-
fel, a' mint szent Pál szól: Mert **Tim. 2.**
a' bűnben heverő fertelmes embe- **Jac. 5.**
reket Isten meg nem halgattya. **Job. 9.**

V. Hogy olly dolgot kíván-
nyunk Istentől, az ki az ő tisztessé- **1 Cor. 10**
gének és törvényének ellene ne **Jac. 4.**
legyen: mert ottan nem könyör-
gés, hanem káromlás leszzen.

VI. Hogy magunkat minde-
nestől fogva az Isten akarattyára **Mat. 6.**
bizzuk, ő néki módot és időt ne **Jud. 8.**
szabjunk, se peniglen segítségé-
nek határt ne velünk.

*Miképpen kell teát kö-
nyörgeni?*

Meg-tanít Christus URUNK
Szent Máthénak hatodik részé-
be; az hol így szól: Mikoron **Mat. 6.**
könyörögtök ezt mondgyátok:
Mi Atyánk ki vagy &c.

B 7

Hany

Régi nyomtatványok, Opouice-709.
/317.18.3./

*Hány része vagyon a kö-
nyörgésnek?*

Három; Mert az első részében azt jelentjük, mihez képest merjünk mi bizodalommal járulni könyörgésünkben az Istenhez; Azért, tudni-illik, mert minékünk jó akaró Atyánk a' Christusban. A' második részében hat rend-béli kérés vagyon, kinek az hármia Isten tisztességére néz; az hármában pedig mi magunknak való jót kívánunk. Az harmadik részében okát adgyuk, miért kell. Ilyen az Ur Istennek minket meghalgtatni, tudni-illik, mert mi ő népe és országa vagyunk, és ő néki elégsége avagy hatalma-is vagyon a' meg.adástra, és hogy továbbá abból, ha meg. tselekedj, az ő neve-is mind örökkön örökké ditsirterik és magasztaltatik.

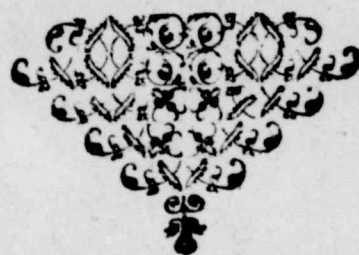
*Mire való az AMEN, a' Mi-
Atyánk kegyelme?*

A' mi hitünknek és Istenben való bizodalomunknak meg. jelenté-
sége,

ere, hogy mi bizonyval el-hit-
tük, hogy a' mit Isten:ő! kérünk,
minden kétség nélkül szintén
ugy meg. adgya, a' mint
hogy az AMEN va-
lóságotté-
szen.

Gloria, laus & honor tibi sit, Rex Christe
Redemptor;
Qui infantem laudem perficis ore
tuam.

*Psal. 8.
v. 3.
Ma. 21.
v. 16.*

KITSINY
GYERMEKEKNEK
Naponként való Reggeli
és Estvéli Könyörgések
nek módgya.

VR Isten, mi kegyelmes szerelmes
szent Atyánk, ki minden állatok-
nak, nagyoknak és kicsinyeknek ke-
gyelmes gondgya-viselője, oltalma-
zója és tápláló Atya vagy: Nagy
hálákat adunk te szent Felségednek,
minden idő-béli gond-viselésedért,
ez éjszakai (*ez máli táplálásodért;*)
oltalmazásodért-is, szent Fiadnak
az Ur Jesus Christusnak általa, A-
men.

Viszontag Felségednek, mint
kegyelmes Atyánknak, alázatosan
könyörgünk, hogy mind most s'
mind ennek-utánna egész életünk-
nek rendiben őrizz-meg oltalmaz-

meg

meg Várasunkal, Ecclesiánkál, és há-
zunk népével egyetemben, minden
elki és testi veszedelmektől, adgy e-
gészséget, és jó Napot, (*jó Éjszakát.*)
Szent Fiadnak az Jesus Christusnak
általa, Amen.

Más Reggeli Imádság.

Mindenható kegyelmes Atya Is-
ten, hálákat adunk tenéked, hogy
minket ez Ejjel illy kegyelmessen
meg-őriztél, és e' máli Napot adtad
érnünk: Kérünk tégedet, borsá-
meg minékünk, a' te szerelmes Fiad-
ért, az Jesus Christusért minden bü-
neinket, és adgyad minékünk a' te
Szent Lelkedet, hogy ez egész napon
tenéked hiven szolgálhassunk. Tarts-
meg és oltalmaz testünkben, lel-
künkben, és erőssíts meg az ördög-
nek minden kísérteti ellen, és őrizz-
meg egész életünkben minden ve-
szedelmektől, a' mi Urunk Jesus Chri-
stusnak általa, Amen.

Estvéli

Régi nyomtatványok, Copince-729.
/317.16.3./

Est véli imádság.

VR Isten mi mennyei Sz. Atyánk, hálakat adunk tenéked, hogy neimet, mellyeket tselekedtem, s' a' mir ket e' mái Napon illy kegyessen meg-öríztél és meg tartottál. Ké-
rünk tégedet, botsádd meg miné-
künk minden-némő bűneinket, a' te
szerelmes Fiadért az Jesus Christusért.
Es oltalmazz-meg testünkben, lel-
künkben, minden veszedelemtől
hogy megaluvásunk-is a' te ditsősé-
gedre legyen. Engedgy könnyebsé-
get és vigasztalást minden betegek-
nek, és kísértetben kesergő sziveknek,
a' mi Urunk Jesus Christusnak általa,
a' ki minket így tanított könyörgeni:
Mi Atyánk, ki vagy Én.

M A S.

Hálakat adok tenéked én men-
nyei szent Atyám, az Jesus Chri-
stusnak, a' te szerelmes Fiadnak álta-
la, hogy engemet ez mái napon in-
gyen való irgalmaságodból, és jómel-
lyeket a' te bőséges jó vóltod-
ból

vóltodból meg-oltalmaztál. Es kér-
lek tégedet, hogy nékem minden bű-
neimet, mellyeket tselekedtem, s' a'
mellyekkel meg-bántottalak, meg-
botsádd, és engemet ez Ejjel ke-
gyes irgalmaságodból meg-tarts.
Mert én, én magamat, testemet, lel-
kemet, és mindenemet a' te kezeid.
En ajánlom, a' te szent Angyalod lé-
gyen én velem, hogy az ördögnek
semmi birodalma rajtam ne lehesse,
Amen.

Az szent áldás.

Mindeneknek szemei te reád
néznek Ur Isten, és te adsz a-
zoknak eledelt alkalmas időben:
Meg-nyitod a' te kezeidet, és bé-
lőtesz minden lelkes állatokat a' te
áldásoddal.

Mindenható kegyelmes Ur Isten,
mi mennyei szent Atyánk, áldgy-
meg minket, és a' te ajándékodat,
ból

ból hozzánk vészünk testünknek
táplálására, a' te Szent Fiadnak, a'
mi Urunk Jesus Christusnak általa,
Amen.

Etel után való Hálaadás.

VR Isten mi mennyei Sz. Atyánk,
hálákat adunk te-néked a' te el-
vött javaidért, mellyekkel a' mi ha-
landó testünket táplálád. Es ké-
rünk téged, hogy kivált-képpen
szülly minket újonnan az Evange-
liumnak tudománya által, az örök
életnek reménségére, a' mi Urunk
Jesus Christus által, ki te veled él és
uralkodik mind örökkön örökké
Amen. *Mi Atyánk &c.*

Más, a' Soltarból.

Adgyatok hálát az URNAK mert
jó, és az ő irgalmasága örökké
meg-maradando, ki ad eledelt
minden testnek, ki meg-adgya az
barmoknak az ő eledeleket, és az
Holló fiaknak, ötet segítségül hi-
vók.

vőknek. ki nem gyönyörködik va-
lamelly Lonak erősségében, sem
nem kedveskedik a' Férfiunak szá-
raiban, de gyönyörködik az UR a-
zokban, a' kik őtet félik, és az ő irgal-
masságát reménlik.

*Ez után a' mi Atyánkot mondhatod,
és utoljára ez rövid Imádságot is hoz-
zá adhatod:*

Hálákat adunk te-néked Ur Isten
mi mennyei szerelmes Szent
Atyánk, a' mi Urunk Jesus Chri-
stusnak általa minden te ajándé-
kidért és jó-téteményidért, ki él és
uralkodol mind örökkön örök-
ké, Amen.

*Az jobban való végig meg-
maradásért.*

Mit használnak én Istenem, és
én idvőségem, az jószágos tse-
lekedetek; a' végig meg-maradásra
való ajándék nélkül? Mi haszna
az jó szerentsés hajón járásnak,
ha az

ha az Ré-parton el merül az Hajó.
Avagy mi haszna az jó szántás ve-
tésnek, és a' szépen ki-keelésnek, ha
az aratás idején el-vész az Gabona.
Semminémű tökéletes élet, semmi
jószágos erkölcs, nem juthat az böl-
dagságnak nyugalomára, az végig-
meg-maradás-nélkül, mert te, igaz
Isten, mindeneket abba az állapotba
itélj meg, mellybe halála oráján ta-
lálj, és az melly felé dől az fa, ott
marad mind örökké.

Ezt azért, az drága ajándékot, mel-
lyet csak te egyedül adhatz, irgalmas
Isten, önts az te méltatlan szolgád lel-
kébe, hogy semmi háboruság és ki-
sértet, semmi fáradság és kár-vallás,
semmi öröm és vigaság, semmi gyö-
nyörűség el ne szakadjon engem az
te szerelmedtől, és az Istenes élettől.
Az te szerelmes Szent Fiadnak, az mi
Urunk J E S U S Christusnak, drága Sz.
véréért, Amen.

Quo-

Quovis tempore.

V Ram mireánk az te sze-
meid vigyázzanak, s' a'
mi Országunkra, és Orszá-
gunknak Fejedelmére, s' ez mi
Városunkra, és minden hely-
ben lévő Keresztyénekre: Sz.
bölcseséggel, békés szeretettel,
és minden szükséges dolga-
inkban jó szerentsékkal, ke-
gyelmes hozzánlévén, min-
ket áldgy és ajándékozz,
kegyelmes hozzánk
lévén, &c.

